

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrť leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Zveza južno-štajerskih obrtnih zadrug.

Celje, 10. nov. 1913.

V nedeljo, dne 9. t. m., se je vršil v Celju ustanovni občni zbor Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug. Po lanskem binkoštnem vseslovenskem obrtnem shodu v Celju pomeni včerajšnji dan gotovo znamenit dogodek v zgodovini spodnještajerskega obrtnega gibanja. Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug je za nadaljni razvoj slovenske obrtne organizacije na Spodnjem Štajerskem brezdvomno velikanske važnosti in z veseljem pozdravljamo ustanovitev te zveze kot strogo stanovske, nepolitične obrtne organizacije, ki naj združi pod svojim okriljem vse naše spodnještajerske obrtne zadruge (rokodelske zadruge, kolektivne zadruge itd.). Ako bo ostala Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug zvesta intencijam lanskega vseslovenskega obrtnega shoda v Celju, ne more biti zavednega Slovenca, ki ne bi podpiral stremljenja te nove obrtne organizacije. Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug je za nas spodnještajerske Slovence v dvojnem oziru velike važnosti: v gospodarskem in narodnem. Splošno znano je, da je obrtni stan na Spodnjem Štajerskem, osobito v naših trgih in mestih, važen činitelj v gospodarskem življenju. Obrtni in trgovski stan sta tista stebra, ki držita v naših spodnještajerskih trgih in mestih nemško nadvlado pokonci; ta dva stanova predstavljata moč nemškega kapitala nasproti slovenskemu, izrazito narodnemu obrtnemu in trgovskemu stanu. Gospodarska emancipacija slovenskih obrtnih in trgovskih krogov od premoči tujega kapitala je torej ob enem tudi najnujnejša narodna potreba, kajti z usodo teh dveh stanov je tesno združena bodočnost in napredek slovenske stvari v spodnještajerskih trgih in mestih.

V naslednjem podamo glavne misli gospodov referentov na ustanovnem občnem zboru Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug, ki se je vršil včeraj v nedeljo, dne 9. t. m., v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

Gospod Rebek poroča najprej o zgodovini dosedanega obrtnega gibanja na Spodnjem Štajerskem, o delovanju Slovenskega obrtnega društva v Celju, ki bo v kratkem slavilo 25letnico svojega obstanka, o raznih stremljenjih po organizaciji in tesnejši združitvi slovenskih obrtnikov itd. O marljivem delovanju Slovenskega obrtnega društva v Celju po-

roča pred vsem lanski vseslovenski obrtni shod v Celju in ustanovitev Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug. Vse predpriprave za ustanovitev te zveze do leta 1911 je vodilo Slovensko obrtno društvo v Celju, od dne 1. januarja 1911 dalje pa Rokodelsko društvo v Laškem po svojem marljivem načelniku g. Blažu Zupanecu.

Gospod Blaž Zupane poroča o pripravljanih delih za ustanovitev zveze in omenja zasluge gospodov dr. Ploja, dr. Benkoviča, dr. Ravnikarja in dr. Hornika (zadružnega inštruktorja), da so bila pravila zveze odobrena od vlade. Vsem omenjenim gospodom se izreče zahvala za njihov trud, kar se zabeleži v zapisniku o občnem zboru. K zvezi je dosedaj pristopilo 11 zadrug, ki štejejo 1638 mojstrov, 661 pomočnikov in 689 vajencev. Na celem Spodnjem Štajerskem pa je do sedaj skupaj 81 obrtnih zadrug, od teh jih je najmanj 35, s katerimi smemo računati, da pristopijo k zvezi, tako da bo števila zveza v doglednem času najmanj 40 do 50 obrtnih zadrug, 3—4000 mojstrov, 2000 pomočnikov, 1000 vajencev. Vseh mojstrov je na Spodnjem Štajerskem približno 10.796, 3375 pomočnikov, 2672 vajencev. Številke govore! Iz teh statističnih podatkov razvidimo pomen in moč obrtne organizacije na Spodnjem Štajerskem.

Kot članarina, ki jo mora vsaka zadruga letno plačati zvezi, se določi znesek po 10 K, ako štje zadruga do 100 članov; od 100 naprej pa plačuje zadruga za vsakega člana po 10 v na leto.

V odbor zveze se izvolijo sledeči delegati: za politični okraj Celje: Blaž Zupane, Franc Sušerič, Berger Ivan, Cukala Mirko, namestnik Brunete J.; za politični okraj Maribor: Gumze Ivan, namestnik Hinko Gril; za politični okraj Ljutomer: J. Horvat, namestnik Franc Korošec; za ptujski okraj: Zadravec, namestnik Lovro Petovar; za slovenskoški okraj: Jakob Volk, namestnik Ivan Soln. Za predsednika zveze so določili delegati iz svoje sredine gospoda Blaža Zupanca, načelnika rokodelske zadruge v Laškem trgu.

H koncu naj še zavzame naš list načelno stališče do te novoustanovljene obrtne organizacije. Ako bo ostala zveza res nepolitična, izključno stanovska organizacija slovenskega obrtnega stanu, je bode mo z veseljem podpirali. Kakor hitro bi se pa temu namenu izneverila, bi bili primorani zavzeti drugo stališče. Želimo torej Zvezi južnoštajerskih obrtnih zadrug obilo uspehov pri delu za organizacijo in o-

samosvojitve slovenskega spodnještajerskega obrtnega stanu. Med važnimi nalogami, ki spadajo v delokrog je zveze, je tudi vprašanje o ustanovitvi slovenske obrtne šole za Spodnje-Štajersko. Ker postane to vprašanje v kratkem zelo pereče, želimo, da se Zveza spodnještajerskih obrtnih zadrug kot najbolj kompetentna zastopnica slovenskega obrtnega stanu izreče, kje se naj ustanovi taka šola, ali v Celju, v Mariboru, ali v kakem drugem mestu in da o tem takoj obvesti slovenske poslance.

Podravje in Slovenske Gorice.

Št. Lenart, 11. nov. 1913.

Pod zgornjim naslovom je priobčil nek liberalni odvetnik (dr. Milan Gorišek, oziroma dr. Rosina) v „Slovenskem Narodu“ članek, v katerem slika popolnoma krivo razmere v Slovenskih goricah. Članek podaja vsebino razgovorov izvrševalnega odbora Narodne stranke, ki je imel svojo sejo dne 7. t. m. v Mariboru, pri kateri je imel glavno besedo dr. Milan Gorišek, ki goji dve želji: postati poslanec in voditelj Narodne stranke; zadovoljil bi se pa tudi, če bi dosegel le jednega izmed teh dveh ciljev.

Članek je zanimiv radi tega, ker obsega program bodočega kandidata dr. Milana Goriška, kateri mora po stari liberalni navadi „delo“ in „vspehe“ Narodne stranke povzdigovati v deveta nebesa, delo naše stranke pa devati v nič, da vzbudi v liberalcih navdušenje za — bodoče volitve in — števrne kandidate. Lepo se bere in liberalcem bo srce utripalo veselja, da je liberalna nepolitična organizacija dosegla lepe vspehe in je — trdna podlaga za politično. Mi v Slovenskih goricah pa bore malo vemo o vspehih liberalne nepolitične organizacije; vemo le, da so njih prireditve posečali le njih pristaši in da so mnogokrat bili prireditelji kake liberalne veselice tudi njeni jedini udeleženci. Če dr. M. Gorišek misli, da so liberalne veselice ustvarile podlago za njegov mandat — pardon! — trdno podlago za politično organizacijo, mu nočemo oporekati.

Dr. M. Gorišek piše, da se je nabralo v središčih naših sodnih okrajev celo krdelo odločnih in delavnih narodnjakov, katerim se hoče živahnejšega političnega dela. Res je, da se je nabralo krdelo liberalcev, saj ima skoraj vsako središče sodnega okraja po dva liberalna advokata, a o odločnosti in delavnosti ni govora. Ti liberalni inteligenti se sha-

PODLISTEK.

Grob življenja.

(Napisal Feliks Grögl.)

I.
 „Morebiti, da kdor zdaj vesel prepeva
 V mrtvaškem prtu nam pred koncem dneva,
 Molče trobental bo: memento mori!
 „Torej, z Bogom, Dragica! Prišel je čas ločitve. Čo tudi nerad, te moram vendar pustiti nekaj časa samo. Služba je pač služba. Pošljem ti pa takoj vsak naslov in upam, da mi boš saj pridno pisala. Kaj ne?“

„Ah seveda, France! Saj vidiš, kako te imam rada, toda — ostani priden! Ne pošiljaj mi, kakor je tvoja navađa, samo po dve vrstici in še te le vsakih štirinajst dni enkrat! Predstavljaš si lahko, kako mi bode dolgčas, kako bom mislila zmiraj le na tebe, in komaj pričakovala, da se zopet vrneš. Vem sicer, da imaš mnogo drugih skrbi, toda pri vsem tem pa vendar mene ne smeš pozabiti popolnoma. Mi to obljubiš?“

„Obljubim! Vse ti obljubim, angelček moj! A oditi moram takoj, kajti čas hiti!“

Prisrčno sta si segla v roke in se ločila s solzami v očeh.

Izvanredno težko sta se poslovila, kakor bi bila slutila, da je bil ta objem zadnji, da se ne vidita nikdar več; da je konec njune sreče.

Toda kdo bi sodil tako! Saj sta oba mlada, oba cvetoča in zdrava. Začela sta vendar še le živeti in svet njima obeta še mnogo.

Toda človek obrača, Bog pa obrne.

II.

France se je odpeljal. Pisal je pridno, kajti bil je že tri tedne na enem mestu in tako lahko in gotovo dobil vsako pismo Drage.

Saj jo je imel rad. Dal bi bil življenje za njo, ako bi bilo potrebno; kajti prepričan je bil, da ga ljubi tudi ona.

Lepega poletnega večera je sedel pri odprtem oknu male sobice, odkoder je imel krasen razgled po vsej okolici Rima. Zamišljen je bil in videlo se mu je, da mu nekaj teži srce, da je žalosten. V roki je držal pisemce ter čital par vrstic.

Ona bolana! In še nevarno?! Tega si ni mogel predstavljati; saj je izgledala vendar, kakor lepa cvetlica v jutranji rosi, ko sta se ločila. Ne bode pač tako nevarno.

Vsedel se je in pisal:

„Preljuba Dragica!

Skoraj ne vem, kako naj začnem. Tvoje pismo me je popolnoma potrla.

Upam, da Te moje pismo najde že popolnoma zdravo in veselo!

Najbolj me je iznenadilo, da mi nisi pisala sama. Tolažim se vendar, da je mama nekoliko le pretiravala o Tvoji bolezni.

Kako je torej, Dragica? Gotovo bi bil že davno pri Tebi, ako ne bi bilo tako daleč in jaz ne bi imel toliko posla. Danes sem še tukaj, toda vsak dan pričakujem povelja drugam. V slučaju, da bi bil prestavljen, pustim naslov tukaj in brez skrbi lahko pišeš. Takoj Ti pa pošljem tudi novi naslov. Piši, prosim, takoj, kajti zelo sem vznemirjen. Dotlej pa sprejmi mnogo pozdravov in srčen poljubček

od Tvojega

Franca.“

Prečital je še enkrat pismo, potem pa ga zapečatil in oddal. Nekako tesno mu je bilo pri srcu. A dozdevalo se mu je, da ne dela prav; a kaj hoče! K njej vendar ne more sedaj; služba mu tega ne dopušča.

Iz tega premišljevanja ga je prebudil naenkrat sluga, ki je vstopil s papirjem v roki in javil:

„Brzjav, gospod!“

France se je stresel po celem životu, pa takoj je bil zopet miren, kajti bile so le službene zadeve. Z juternjim dnevom naj odide v Pulj. Pospravil je svoje stvari, naročil slugi, kam mu naj pošlje pisma, ki bi mogoče prišla zanj, in se takoj drugo jutro odpeljal.

III.

Dragi se je godilo slabo. Prehladila se je bila in hirala od dne do dne. Nazadnje so se ji še vnela pljuča in sama je izprevidela, da ni več pomoči. Vdala se je popolnoma v božjo voljo in gojila le edino željo — videti, posloviti se še zadnjič od njega, ki je zanj živel.

Čutila je, da bo kmalu konec in zato je prosila, brzjaviti Francetu, naj pride takoj, ako jo želi še videti živo.

Prepričana je bila, da je v par dneh lahko in gotovo pri njej in ga včaka tudi ona. Toda motila se je. Brzjav je prišel v Rim in takoj tudi v Pulj, toda prepozno.

France se je odpeljal.

V hotelu, kjer je stanoval, ni pustil daljnega naslova, kajti menil je, da se v par dneh vrne.

Brzjav ga je čakal in — prišel je že drugi, a Franceta še ni bilo. Čez teden dni še le se je pojavil zopet v hotelu. Takoj mu prinese sluga pošto in France dobi slučajno prvi brzjav najprej v roke — Nevarno bolana!

Takoj ga vrže v stran in odpre drugega. Komaj pa ga je pogledal, se zgrudi na stol in omedli: Dragica mrtva!

Čez nekaj časa pride zopet k zavesti. Nesrečen papir je držal še krčevito v roki. Pogledal ga je še enkrat, še drugič in videl zmiraj enako: umrla!

Nikakor si ni mogel predstavljati tega. Sam sebi ni verjel in mislil, da le sanja. Toda bile niso sanje, temveč resnica in obupanost ubogega Franceta brezmejna. Trohni naj že ona, ki mu je bila —

jajo v nemški gostilni, se poslužujejo na železnica, in v uradih le nemškega jezika (imena na razpolago), pri odločitvah volitvah ostanejo lepo doma, pomagajo nemškutarjem pri občinskih volitvah v boju proti slovenski stranki itd. Resnici na ljubo pa moramo konstatirati, da je to „krdelo“ odločno in delavno v boju proti slovenskim „klerikalcem“ in da je pripravljeno uničiti „klerikalnega“ Slovenca, ki pride v nemilost pri nemškutarjih. Dokler bo Narodna stranka izvajala načelo, da se treba združiti z nemškutarji, da se porazi slovenska krščanska stranka, je poziv k boju proti nemškutarjem in povdarjanje narodnega dela le — prazna fraza.

Dr. Gorišek je zadovoljen z rezultati liberalnih gospodarskih organizacij in upa potom njih priti do politične veljave. Res so liberalci ustanovili Glavno posojilnico pri Sv. Lenartu in posojilnico pri Sv. Ani na Krembergu, a obe jedva životari; liberalni akademični izobraženci spravljajo pa ljudem posojila od — ptujske nemške šparkase. Govori se, da je v zadnjem času nemštvo tisočakov ptujska šparkasa intabulirala na posestva slovenskih kmetov v okraju. Naše liberalce vežejo rodbinske in politične vezi z voditelji velikih liberalnih posojilnic v Mariboru, Ptuj, Celju itd., dr. Gorišek je celo nadzornik liberalne celjske Zadrugne zveze, a kljub temu se spravlja slovenske kmete v odvisnost ptujskih — nemškutarjev. Ali tako izgleda boj liberalcev proti nemškutarjem?

Da mora člankar pogreti bajko o vrhovnem poveljniku „klerikalne“ stranke, da mora sumničati delo naše nepolitične organizacije in z napadi blatiti poslanca Roškarja in Pišeka ter zaničevati še ostale poslance, je popolnoma razumljivo. Čudili bi se, če bi kak naš liberalce spisal kak članek brez teh o-

Namen celega članka pa je, kar dr. Milan na koncu pove — skrb za mandat. Če ne zmagati, pa vsaj spraviti klerikalnega kandidata v ožjo volitev, bi bil lep cilj Narodne stranke, sanjari pisec članka. Pri seji odbora Narodne stranke v Mariboru se je torej napravil bojni načrt. Zanimivo bi bilo, če bi člankar povedal, kako misli doseči ožjo volitev. Najbrž bodo liberalci kandidirali kakega uskoka, da dobe vse glasove slogešev in dr. Milana Goriška, da pobere vse glasove narodnih strankarjev. Cilja pa ne bo dosegel, ker bodo to preprečili volilci, četudi bo zopet igral denar znanega političnega penzionista veliko ulogo in se bodo agitatorji bogato plačevali. Tudi upanje, da bodo štajerčijanci pomagali liberalcem, ker Sokol dr. Milan tako vneto dela za ohranitev štajerčijanskih postojank, ne bo dr. Milanu priborilo mandata.

Dr. Gorišek poziva na koncu k boju zoper — nemštvo in klerikalizem. Zadnjega vrše liberalci itak v obilni meri, boja zoper nemštvo pa ne pozna liberalna stranka, ki sklepa kompromise z nemškutarji. Če se res hoče „krdelu“ liberalnih advokatov in njih pisarjev živahnejšega političnega dela, začnite z delom v mestih in trgih, katere reklamirate vedno kot svojo domeno za-se, ne pustite vsega dela „klerikalcem“, kateri niso tako srečni, da bi imeli takega krdela inteligentov, kakor ga imate vi, in potem se bo uresničila želja člankarja, da bo plesalo pragarsko, mariborsko in ptujsko nemštvo drugače, kakor danes.

Naše prireditve.

Cirkovce.

Pretečeno nedeljo, dne 9. t. m., se je vršil pri nas ustanovni shod Mladeniške in Dekliške zveze v veliki društveni dvorani, ki je bila nabito polna. V imenu bralnega društva je navzoče občinstvo pozdravil mladenič Simon Bezjak ter naglašal potrebo

luč življenja! Nikdar več je naj ne vidi, svojega angeljčka.

Ne, tega ne more preživeti in zmeden je segel po — samokresu. Nastavil je in kmalu se zgrudil na tla.

Takoj je priletel ves osupel v sobo sluga in videl, da mladi mož k sreči še diha.

Poklical je takoj zdravnika in čez par ur je bil France že, seveda nezavesten, v bolnišnici.

Minulo je potem nekaj tednov. Francetu se je zdravje sicer povrnilo, toda čutil se je neizrečeno zapuščenega, nesrečnega. Obžaloval pa je tudi, da se je v divji žalosti prenelil in položil roko na-se.

Med tem so se približali zadnji dnevi meseca oktobra in France se je odpeljal. Hotel je videti njen grob in najti tam mir in tolažbo.

Žalostno so klenkali zvonovi in tožno so odmevale cerkvene pesmi.

Bil je dan vseh svetnikov!

Grobovi okoli cerkve so bili okinčani in razsvetljeni. Skoraj na vsaki gomilici je bilo videti nekaj ljudi, ki so jokali.

Tudi grob Dragice ni bil zapuščen. Popolnoma je bil pokrit z zelenjem in cvetlicami in razsvetljen, kakor noben drugi.

Na njem pa je klečal France in jokal glasno. Upiral je solzne oči na sliko v grobnem spomeniku, ter čital edino tolažilni napis:

Nespametno je jokati;

Saj vidimo se

Enkrat še nad zvezdami!

izobraževanja zlasti mladeničev na Dravskem polju v izobraževalnih društvih. To naj bo najboljši in pa edino primerni odgovor na neosnovana žaljenja mladeničev-Poljancev v neki slovenski knjigi.

Mladinski organizator gospod dr. H o h n j e c je v krasnem govoru očrtal smer in namen naših mladinskih zvez, potrebo izobrazbe naše mladine ter navduševal za številan pristop k novi Mladinski zvezi.

Mladenka Matilda Zajc je v prav lepih besedah označevala veliki pomen Dekliških zvez. Nato sta prednašali mladenki Marija Pauman in Alojzija Prevolfšek slavju primerne pesmice. V imenu mladenk iz Rač in Slivnice je pozdravila navzoče mladenka Alojzija Furek. Častiti gospod A. Sagaj je pa izrazil veliko veselje šentlovrenških mladinskih zvez nad novima sestrama ter pozival navzočo mladino, da naj vedno stremi po izobrazbi.

Dal Bog, da bi bili obe mladi zvezi zbirališče ukaželjne slovenske mladine!

Državni zbor.

Dunaj, 11. nov.

Položaj v parlamentu je še vedno nerazjasnjen. Odločitev v poljsko-rusinskem vprašanju še ni padla. Ker je čas za parlamentarno delo vedno krajši in ker silijo razna druga pereča vprašanja vedno močnejše na dan, je situacija od ure do ure bolj kritična. Atmosfera je prenasršena z eksplozivnimi snovi in treba je samo iskre, da zleti naše ustavno življenje v zrak in zagospodari ominozni § 14. Glavni vzrok, da se vlada boji seči po tem najskrajnejšem sredstvu, je iskati pač v tem, da rabi vlada denar, katerega pa s § 14 težko najde. Zvišanje davkov s § 14 je pač le preriskantno, a državne blagajne so prazne, zato potrpežljivost. Podpirajo pa vlado v tej potrpežljivosti tudi večinske stranke, ki se boje eks-lexa, še bolj pa novih volitev.

Odmor, ki se ga je dalo prejšnji teden Rusinom in Poljakom, da dosežejo sporazum, je danes potekel, ne da bi dovedel do cilja. Odločitev se je zopet preložila in mora pasti jutri, kakor zatrjujejo politični vremenoslovci. Jutri bodo od grofa Stürgkha sprejeti še enkrat v daljši avdienci poljski konservativci, katerim se pridruži tudi odposlanstvo poljskih škofov. Od te konference je po splošnem zatrdilu vse odvisno. Ker pogajanja še niso končno razbita, Rusini še niso pričeli s hrupno obstrukcijo. Dosedaj nadaljujejo še vedno s taktiko dolgih govorov in večina si pusti to mirno dopasti, kajti vsako nasilje bi izzvalo na rusinskih klopeh najglasnejši — v celem pomenu besede — odgovor.

Glede nadaljnega poteka državnoborskega zasedanja je slišati nebrzdno načrtov in še več ugibanj. Eni so za to, da bi se v slučaju razbitja poljsko-rusinskih dogovorov skušalo naznanjeno rusinsko obstrukcijo zlomiti v dolgotrajni seji. Drugi propagirajo misel paralelnih sej, v katerih bi se naj razpravljalo ločeno finančni načrt in pa Stürgkhov odgovor radi komisarijata na Češkem. Tretji zopet sodijo, da parlament ni dovolj močan, da bi zmagal Rusine. K vsemu temu pride še v poštev, da se prihodnji teden prične zasedanje delegacij in bo že zato treba paralelnih sej.

Položaj se je danes precej poostiril. Češki agrarci so napravili radikalen sunek in stavili z vso odločnostjo zahtevo, da odgovori Stürgkh na interpelacijo radi češkega komisarijata in da se o tem odgovoru otvori debata. Nacionalverband se je v smislu svojega prejšnjega sklepa, da se v finančno debato ne sme vrniti nobene druge zadeve, postavil proti, toda je podlegel. Po Stürgkhovem odgovoru je bil z 202 glasovoma proti 186 sprejet češki predlog, da se debata otvori: za predlog so glasovale vse slovanske stranke in Italijani. V jutrišnji seji se bo debata otvorila in bo trajala bržčas cel teden. Ob enem se bo nadaljevala tudi debata o finančnem načrtu. Krščanski socialci so imeli danes dolgotrajne seje, v katerih so sklenili, da mora do petka priti do odločitve, ker bodo po tem tudi sami uredili svoje korake. Precejšnje zanimanje vzbujajo dogodki v Nacionalverbandu, kjer so imeli danes celo predsedniško krizo. Nacionalverband je namreč odklonil Wolfvov predlog, da naj pričneje Nemei v delegacijah z obstrukcijo, s samo 24 glasovi proti 22. Vsled tega je podal dr. Groß ostavko, katero je pa pozneje umaknil. Velika poparjenost vlada pri nemških nacionalcih tudi radi poraza, katerega so doživeli pri glasovanju o Stürgkhovem odgovoru. Sploh igra ta največja državnoborska skupina zelo klaverno vlogo.

Današnja seja se je pričela ob treh. Z govorom socialdemokrata Grögerja je bila debata o davku na žganje končana in so se pričeli dejanski popravki. Rusin Olesnycki je popravljal kar eno uro. Potem je bila ta zadeva prekinjena in je podal grof Stürgkh svoj odgovor radi komisarijata na Češkem. Skušal ga je seveda opravičiti. Pod odgovoru se je vršilo glasovanje o otvoritvi debate. Z 202 glasovoma proti 186 je bil predlog sprejet, kar je zlasti pri Čehih vzbudilo veliko zadovoljnost. Po govoru posl. Neunteufela k nujnemu predlogu Pacherjevemu radi 20 milijonov za učiteljstvo je bila seja zaključena. Da se bo debata o češkem komisarijatu še ta teden končalo, se hoče od jutri naprej seje nekoliko podaljšati, vsaj do 8. ure zvečer.

Politični pregled.

Položaj.

„Narodni Listy“ se bavijo v uvodnem članku s političnim položajem ter pravijo med drugim:

„Nedeljski ministrski svet se ni bavil s koraki, ki bi jih bilo storiti, če bi ostala akcija galiskega namestnika Korytowskega brezvspešna. Stürgkh je poročal cesarju o položaju. Odločitev ne bo padla pred volitvijo v delegacije. Najbrže bo vlada še počakala, kaj se bo zgodilo v poslanski zbornici. Če parlament ne bo kos rusinski obstrukciji, potem bo morala vlada sama napraviti red. To pa ne bi pomenilo nobeno pomoč, nobeno ureditev in nobeno izboljšanje, če pošlje grof Stürgkh zbornico domov, če odgodi ali zaključi državni zbor in če v tem času reši nekaj malenkosti s § 14. To bi bilo samo podaljšanje krize. Rešitve in reforme pa ni pričakovati od zbornice, ki gleda obstrukcijo s fatalistično ravnodušnostjo ter se vda napačni misli, da pri sedanjem poslovanju ni mogoče premagati obstrukcije. Od predsednika zbornice ni pričakovati pomoči. Treba je zlasti za Čehe, da so si svesti resnosti trenutka, ker je dospelo razmerje na Češkem že tako daleč, kakor bo v Galiciji še le prišlo. Če skušajo na Dunaju urediti razmere v Galiciji, ne bodo mogli pustiti čeških razmer nerešenih in ne bodo mogli trpeti še nadalje suspenzije deželne avtonomije. Že zdavnaj je prešinilo volilce prepričanje, da sedanjih neurejenih razmer na Češkem v splošnem interesu ne gre več vzdržati. Če poslanci ne dobe za to volje in odločnosti, mora to storiti nekdo drugi. Noben Čeh in noben Avstrijec ne mara absolutizma, izvzemši malo bedakov. Širši sloji, zlasti pridobivajoči in delavski, pa nočejo na Dunaju in v Pragi zbornice, ki vladajo pod udarci obstrukcije, marveč zastopstvo, ki ustvarja času primerne reforme na kulturnem in gospodarskem polju. To zahteva vsa javnost in kliče zato: Tako ali tako! Clara pacta! Kdo napravi red, je ljudstvu žal vse eno!

Svetovno-političen položaj.

Angleški ministrski predsednik Asquith je na nekem banketu govoril o splošnem političnem položaju. Spominjal se je obletnice izbruha balkanske vojne, ki je napolnila svet s strahoto in grozo. Sedaj bi bilo še prenačljeno, govoriti o bilanci tega vojnega leta, v veliko zadoščenje Evrope pa je treba konstatirati, da je ostala vojna lokalizirana. Mnogo dela čaka Evropo še glede Albanije. Kar se tiče azijske Turčije, je treba obvarovati njeno integriteto.

Češko.

Umrli je ustanovitelj češke agrarne stranke A. Stiasny, star 83 let.

Na Balkanu.

Kako časte Bolgari spomin v vojni padlih mož.

Bolgarski pravosodni minister P. Pešew je poslal vsem sodnim predsednikom in mirovnim sodnikom okrožnico, v kateri jim nalaga, da se v prvi seji po 1. septembru letos pred otvoritvijo razprave v navzočnosti vsega sodnega ošobja in odvetnikov dotičnega okraja v svojem govoru na slovesen način spominjajo vseh onih članov in uslužbencev dotičnega sodišča in odvetnikov, ki so padli v zadnjih vojnah, da tako počaste njihov spomin. Istotako je naučni minister vsem njemu podrejenim zavodom poslal okrožnico, v kateri opozarja, naj učiteljstvo vsem učencem razloži pomen domoljubja in dolžnost, za domovino biti vedno pripravljen, žrtvovati kri in življenje. V vseh zavodih naj veje požrtvovalni duh domoljubja in v mlada srca naj se vceplja vera v veliko bodočnost domovine. Ob otvoritvi šol naj se po vseh šolah mladini predava o zadnjih vojnah in se na slovesen način spominja zlasti v vojni padlih učiteljev vsakega posameznega zavoda. Tudi naj se po vseh šolah na častna in vidna mesta obesijo umetniško izvršeni portreti dotičnih padlih učiteljev. Za vzgojo učiteljskih sirot, katerih očetje so padli na bojnih poljanah, bo ministrstvo ustanovilo poseben zaklad. Časopis „Šolski pregled“ bo prinesel kot prilogo posebno spominsko knjigo z življenjepisi in slikami v zadnjih vojnah padlih učiteljev. Skupiček za to spominsko knjigo se izroči navedenemu zakladu za vzgojo učiteljskih sirot.

Oboroženje v Srbiji.

Iz Belgrada poročajo:

Posledice mobilizacije zaradi albanske vstaje še niso izginile, kajti demobilizacija še ni izvedena in ni izključeno, da bo stalna vojska, ki se jo je hotelo imeti 80.000 mož močno, štela 120.000 do 130.000 mož. To je razmeroma toliko, kakor če bi Avstrija v mirnem času imela 1.3 do 1.5 milijona mož oboroženih. Proračun povečane Srbije znaša za leto 1914 nad 160 milijonov dinarjev, od česar zahteva vojna uprava eno tretjino do polovice za-se. Kar se pa tiče vojnih utrd, ki se jih namerava zgraditi, bodo na meji proti Bolgariji izpopolnili razne že obstoječe naravne in umetne utrde. Na meji proti novi Albaniji pa bodo obdržali stari sistem turških kul — stražnih hiš.

Bolgarija.

Sofija, dne 11. novembra. Glasom poročil o izidu občinskih volitev je smatrati 80% do sedaj izvoljenih za vladine pristase.

Raznoterosti.

Iz odvetniške službe. V Konjicah je otvoril odvetniško pisarno dr. Anton Prus, sin bivšega prvo-oritelja konjiških Slovencev, dr. Antona Prusa.

Prošnja. Za razširjanje janzénizma na Slovenskem je imela, kakor se zdi, velik pomen knjiga: „Institutiones catholicae“ francoskega oratorijanca F. A. Pouget (prva izdaja v Parizu 1702, pozneje večkrat). Gotovo se nahaja v marsikateri župnijski knjižnici. Častite gospode, ki jo morda zaslede, prosim, naj mi to naznani na dopisnici in povejo, kje in kdaj je izšla dotična izdaja. — Dr. F. R. K. s. a. v. L. u. k. m. a. n., profesor bogoslovja v Mariboru.

Naše zadružništvo. Zadružna zveza (oddelek za Štajersko) v Mariboru priredi v sredo, dne 19. t. m. v Frankolovem v posojilnični hiši gospodarski tečaj. Začetek točno ob 9. uri predpoldne. Spored: predpoldan: živinorejski inštruktor Kristof: O krmi in krmljenju. Nadrevizor Vladimir Pušenjak: Cilji kmetijskega zadružništva. Župnik Rožnik: O hlevih. Popoldne (začetek ob pol 2. uri): Kristof: O vzreji telet. Pušenjak: Denarne krize. Rožnik: O svinjereji. Gospodarji in gospodinje, mladeniči in dekleta se vabijo, da se v obilnem številu udeležijo tehle tečaja! Z istim sporedom se vrše tečaji: v četrtek, dne 20. t. m., v Št. Juriju ob Taboru v cerkveni hiši, začetek ob 8. uri predpoldne; v četrtek, dne 21. t. m., v Rajhenburgu, v dvorani nove kaplanije, začetek ob 9. uri dopoldne. Razun tega se vrši: dne 30. novembra okrožni zadružni shod v Dobovi, dne 7. decembra okrožni zadružni shod v Slov. Bistrici, dne 4. decembra okrožni zadružni shod v Bučah.

„Dan.“ Slovensko katoliško akademsko društvo „Dan“ v Pragi priredi v soboto, dne 15. t. m. ob 6. uri zvečer, v društv. čitalnici II, svoj redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnikov. 2. Poročilo odbornikov in revizorjev. 3. Volitev novega odbora in revizorjev. 4. Sprejem novih članov. 5. Slučajnosti.

Dr. Jurtela in — Zadružna zveza v Celju. Piše se nam: Nedavno ste poročali, da je pomagal reševati na Dunaju liberalno Zadružno zvezo celjsko advokat dr. Jurtela. Ker smo tudi mi Gotovljčani prizadeti s posojilnico pri tej akciji, smo že naprej prepričani, da nas ne bodo rešili Celjani, ker so liberalni advokati poleg. Stroški se pri takih akcijah vedno množijo, ker naraščajo ekspenzari. Pod pokroviteljstvom celjske Zadružne zveze smo tudi mi Gotovljčani s posojilnico prišli na kant. Izgube imamo nad 60.000 K; pod nadzorstvom celjske Zadružne zveze smo dali v slavno Glavno nad 70.000 K. Količkom bomo tukaj izgubili, ne vemo; to zamore presoditi samo dr. Kukovec. Liberalne žalske akcije so nas stale 24.000 K, izgube smo že priznali do 9.000 K in vse odpisali. Poprej smo bili močna posojilnica z rezervnim zakladom, zdaj smo pa na kantu in Celjani nam žugajo le kar s konkurzom, kakor svoj čas v Šoštanju. Pet posestnikov se je obvezalo, plačati do 20.000 K, tako da bi se lahko rešila posojilnica, če bi celjska Zadružna zveza kaj pomagala. Gospodje okrog te trdijo, da je sama v največjih stiskah, in niti vinarja ne privoli v asanacijo. Kaj bo, če ne bo rešitve? Pravni stroški so vedno večji, znašajo že lepe stotake. Kako jih pa naj posojilnica plačuje, če ima že itak toliko izgube? Ubogo ljudstvo, tepe te že povsod nesrečni liberalizem in liberalno gospodarstvo. — Gotovljčan.

Negri contra Wastian. Zadnji petek sta imela poslanca dr. Negri in Stallner v Celju zborovanje, na katerem sta se bavila skoro izključno samo z zadnjim deželnozborskim zasedanjem. Svojo pikantno stran je imelo to zborovanje zlasti radi tega, ker se je z gotovostjo pričakovalo, da bosta celjska poslanca zavzela svoje stališče napram Wastianovi „Marburger Zeitung“, ki jih je ostro napadala, ker nista šla z Wastianom skozi drn in strn. Pričakovanje ni varalo. Dr. Negri je precej krepko obračunal z Wastianom. Držal se je očitno zelo zmerno in rezervirano, ker ni hotel preveč brezobzirno pred celo javnostjo razkriti spore, ki vladajo v nemškonalnem taboru, vendar pa je prav temperamentno povdarjal, da je Wastian s svojim nastopom šel „auf die Rennbahn der Popularität“ ter vganjal „Scheinmannövre“. „Marburger Zeitung“ je vsled teh očitkov zelo razburjena in skuša v včerajšnji številki z največjim naporom rehabilitirati blamiranega Wastiana. Kako se bo spor nadalje razvijal, bomo beležili.

Dr. Kukovec je na sobotnem liberalnem shodu v Celju očital našim poslancem, da se ne bore proti neznosnim razmeram, ki vladajo po naših sodnijah. Bilo bi skoro žaljivo, če bi branili naše poslance — proti napadom moža, ki hodi v važnih političnih trenutkih — spat in ki se v javnem življenju razume najbolj na računanje ekspenzarjev (za en telefonski pogovor — 50 K, za večerjico — 250 K itd.). Pribijemo samo: če bi razni liberalni advokati (glej Maribor, Celje itd.) malo odločneje branili naše narodne pravice po sodiščih ter ne hodili okrog z zlomljenim hrbtiščem, bi Pitreichov sistem ne dosegal takih vsehpehov, kakor se to žalibog godi. Pika!

Cez deželni šolski svet so se pritoževali liberalci na sobotnem „Naprej“evem shodu v Celju in sklepali proti njemu resolucije. Šalobarde! Ko so naši poslanci začeli neizprosno boj proti Wastianovemu predlogu, s katerim bi naj deželni šolski svet postal še bolj nemškonalna domena, kot že je,

so jim liberalni generali metali polena pod noge in so hujskali proti njim, kolikor se je le dalo. Kdo naj potem vpoštevata liberalno stranko (kot resno in kdo naj ima spoštovanje do njenih voditeljev)?

Konference avstrijskih škofov na Dunaju. Včeraj, dne 11. t. m., predpoldne, so se pričele toletne konference avstrijskih škofov v dunajski knezoadškofijski palači. Do opoldne so se zbrali ti-le cerkv. knezi: knezoadškof v Pragi kardinal baron Skrbensky, dunajski nadškof dr. Piffl, nadškof goriški Sedej, knezoškof Egger iz Briksena, knezoškof mariborski, ekselencija dr. Mihael Napotnik, knezoškof ljubljanski dr. Jeglič, knezoškof graški dr. Schuster, škof Dubrava v Kraljevem gradu, splitski škof Gijvoje, škof brnski grof Huyn, tržaški škof dr. Karlin, škof Mahnič iz Krka in škof iz Sv. Hipolita dr. Roßler. Kardinal dr. Katschthaler, knezoadškof solnograški, še ni došel. Konferenca je trajala do pol dneva in se je nadaljevala od 2. do 5. ure popoldne. Konferenca se danes nadaljuje. Konferenci predseduje činovno najstarejši kardinal, knezoadškof praški, baron Skrbensky, tajnik je pa dunajski nadškof dr. Piffl.

Štajersko.

Maribor. (Smrtna kosa.) Umrl je bivši lastnik hotela „pri grozdu“, Franc Oehm, v 62. letu svoje starosti.

Maribor. Opozarjamo že sedaj na krasno igro „Divji lovec“, ki jo priredi mariborski Orel v nedeljo, dne 23. t. m.

Maribor. (Izžrebani porotniki.) Za četrto letosnje porotno zasedanje, ki se prične dne 1. decembra, so izžrebani ti-le porotniki: (Iz mesta Maribor: dimnikarski mojster Franc Außer, kolarski mojster F. Fraß, kantiner Jožef Kickmayer, podkovski mojster Konrad Kotzbeck in hišni posestnik Rajmund Lirzer; iz mariborskega okrajnega glavarstva: kramar Franc Breznik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, posestnik Jožef Drasch v Št. Ilju v Slov. goricah, posestnik Janez Schuschel v Št. Ilju v Slov. goricah, trgovec in posestnik Karol Swaty v Št. Ilju v Slov. goricah, posestnik Franc Hlade v Sobru, posestnik Alojzij Jerič iz Krčevine, posestnik Dominik Ramutha iz Šmartnega, oskrbnik Feliks Skribe iz Zgoranje Kungote, veleposestnik in župan Leopold Lednegg iz Poličkevasi, posestnik Alojzij Laurenčič na Slemenu, posestnik in mesar Janez Moder v Studenčih, posestnik Franc Kirbiš iz Fram, posestnik Janez Vabel iz Fram, gostilničar Vinko Möschl v Račjem, posestnik Janez Köck v Pobrežu, posestnik F. Roth iz Radvanja, posestnik Ludovik Rečnik v Sp. Hočah, posestnik in gostilničar Janez Stanitz v Sp. Hočah, posestnik Janez Sell iz Bohove in mesar F. Poschauko na Pragarskem; iz ptujskega mesta: stavbeni mojster V. Dengg in posestnik dr. Rajmund Sadnik; iz ptujskega okrajnega glavarstva: posestnik Franc Babosek v Stukah, tovarnar Maks Strasschill na Spodnjem Bregu in posestnik Ferdinand Kralj v Ormožu; iz ljutomerskega okrajnega glavarstva: posestnik Karol Kreft iz Biserjan; iz slovenskega okrajnega glavarstva: posestnik in mlinar Janez Ferk iz Spodnje Vižinge, tovarnar Ot. Erber mlajši na Muti, posestnik Jožef Schober v Marenbergu in veleposestnik Franc Kaspar pri Sv. Primožu na Pohorju. Kot nadomestni porotniki: čevljarjski mojster Janez Martischitsch, gostilničar Jož. Musger, tesarski mojster Jožef Nekrepp, hišni posestnik Andrej Pettek, trgovec Franc Pirchan, hišni posestnik Polantschitsch, inštalater Jožef Riha, hišni posestnik Ludovik Souvent in trgovec Franc Travisan, vsi iz Maribora.

Št. III v Slovenskih goricah. V Bauman-Weisovi gostilni bo v nedeljo, dne 16. t. m., popoldne, veselica ali „vesela trgatev.“ Pridite v obilnem številu!

Cirkovec. Vabimo k' okrožnemu zadružnemu shodu, ki se vrši v nedeljo, dne 16. t. m., v Cirkovcah v posojilniških prostorih. Začetek ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Volitev okrožnega načelstva. 2. Določitev kraja za prihodnji okrožni shod. 3. Navodila za poslovanje. 4. Predavanje: delo za ljudski blagor in posojilnice. 5. Slučajnosti.

Ptuj. Podružnica mariborskega Dramatičnega društva v Ptuj naznanja slavnemu občinstvu, da se vrši otvoritvena predstava v nedeljo, dne 16. t. m., ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu in sicer se vprizori „Odgovijtelj Lanovec“, veseloigra v treh dejanjih. Že danes opozarjamo cenjeno občinstvo na to vprizoritev! Pridite vsi! Pri gledališki predstavi svira slavni tamburaški zbor. Cene kakor že lansko leto.

Ljutomer. Podporno društvo Franc. Jožefove šole v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 16. t. m., ob 3. uri popoldne, svoj redni občni zbor z običajnim sporedom, v petem deklinem razredu Franc. Jožefove šole. Ob enem naznani odbor, da priredi prvo adventno nedeljo, to je dne 30. t. m., šolsko tombolo, na kar se naj ona društva blagovolijo ozirati, katera nameravajo še v tem letu prirediti tombolo. Na občni zbor, kakor seveda tudi na tombolo vabi uljudno — odbor.

Celje. (Pes rešitelj.) Iz Celja poročajo, da je šel pred kratkim zlatar Pacchiaffo s svojim psom na izprehod k Savinji. Nenadoma pa je začel pes vohati, tekkel je k Savinji in k svojemu gospodarju nazaj.

Pacchiaffo je postal vsled tega pozoren, šel je k vodi in našel v njej nezavestno žensko. Po nekaterih poizkusih se je posrečilo, spraviti jo k zavesti. Bila je neka 19letna natakarica, ki je hotela izvršiti samomour. Prenesli so jo v bolnišnico ter bo sčasoma okrevala.

Celje. (Krida.) Trgovec Robert Petriček je napovedal krido. Za komisarja konkurzne mase je imenovan deželnosodni svetnik dr. Kotnik, za upravitelja pa dr. Ernst Kalan, odvetnik v Celju.

Kozjanski okraj. Znani ultra-napredni zdravnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami dr. Ferdo Kunej, se je pred kratkim pred zanesljivimi pričami kazal značilno odkritosrčnega. Mož je namreč izvoljen ud davčne komisije za osebno dolžodnino. Mesto pa, da bi kot Slovenec z vso vmeno zastopal Slovence, katere tudi od te strani nemške oblasti na vso moč pritiskajo, je izjavil: Kaj, naš župnik, Jug, dr. Jankovič, dr. Barle itd., ti naj le davke plačujejo! Tako zastopa pristaš narodno-napredne stranke naše interese! Mesto skrb za svojega sobrata, ga vodi le — strankarstvo. Se poznamo!

Petrovče. Dne 8. t. m. je bila volitev novega župana. Pri prvi volitvi so naprednjaki štrajkali. To je za las podobno — obstrukciji, proti kateri so liberalci tako strašno rohnili. No, oče Turnšek svojih namenov niso dosegli. K drugi volitvi so morali pa priti tudi „narodni“ in so s svojim Razborškom slovesno pogoreli; dobili so samo 7 glasov. In vendar so vpili liberalni listi na vsa usta, da so naprednjaki zmagali v dveh razredih. Sedaj se je ta zmaga pa hudo zmanjšala, zakaj naših je 11, onih pa le 7. Izvoljen je dosedanji župan Anton Koren; svetovalci so trije naši, Ježovnika sta volila oba tabora. O volitvah itd. pa še bomo govorili.

Smartno pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 16. t. m., se vrši po rani sveti maši v kaplaniji shod S. K. Z., na katerem poroča državni in deželni poslanec dr. Verstovšek.

Smartno na Paki. V nedeljo, dne 16. t. m., se vrši popoldne po večernicah shod S. K. Z. v hiši g. Blaža Železnika štev. 18. Poročat pride državni in deželni poslanec dr. Verstovšek.

Ritualni umor v Kiewu.

V mestu Kiew na Ruskem je bila, končana te dni velesenzacionalna porotna obravnava proti judu Beilis, ki je bil obtožen ritualnega umora na nekem krščanskem dečku. Koncem meseca marca leta 1911 je izginil krščanski deček Andrej Justzynski. Truplo dečka so našli dne 2. aprila na posestvu juda Saizewa. Vsa znamenja na umorjenem truplu so kazala, da se je izvršil umor na prav poseben način. V truplu ni bilo skoro niti kapljice krvi več in na 47 mestih so bile opaziti rane, po katerih se je iztočila vsa kri iz trupla. Glasom izpovedb strokovnjakov so bile rane zadane s kakim šilom. Tudi ni bilo na celem truplu opaziti nobenega sledu krvi. Vse to je kazalo na ritualni umor. Pridružili so se pa še drugi momenti. Takoj potem, ko je deček izginil, so storili židje v Kiewu in tudi po drugod vse potrebno, da odvalijo vsak sum od sebe. Še poprej, predno je kdo mislil, da so umor zakrivil judje, se je vse storilo v njihovo obrambo. Zastavili so vse sile, da bi spravili tozadevna oblastvena preiskovanja na krivo sled. Podkupili so policijo, ki je vodila početka preiskavo, da je hotela zvaliti vso krivdo umora na druge, popolnoma nedolžne osebe. Najprvo se je skušalo osumiti stariše umorjenega dečka. Toda zvižaja se ni hotela posrečiti. Iz zagate so si hoteli pomagati na ta način, da so podkupljeni policijski organi s sladkorčki zastrupili stariše umorjenega. Poskusili so še z drugimi zvižajami, pa brezuspešno. Sum, da je umor izvršil žid Beilis, je bil vedno bolj upravičen. Iz vseh okolščin umora je bilo razvideti, da se gre za ritualni umor. Judovstvo celega sveta se je jelo silno zvijati. Vse židovsko časopisje celega sveta je prinašalo venomer dolgovozne članke, v katerih se je zatrjevalo, da je izključen vsak ritualni umor, ker ni to v judovski veri nikjer zapopadeno, marveč le po kristjanih židom podtaknjeno sumničenje. V judovskih sinagogah so prirejali javne molitve za Beilisa, ki je bil obdolžen umora. Na 300 poročevalcev raznih judovskih listov je došlo v Kiew. Od tu so potem pisali v vseh judovskih listih v prilog židovstvu. Nad 1000 protestnih zborovanj je zbornalo judovstvo proti temu, da se proces sploh vrši. V vseh večjih državah so angažirali učenjake in vplivne politike za to afero. Visoke cerkvene kneze in razne vladarje so nadlegovali s prošnjami, da bi se ti izrekli v prilog židovstvu. Prišli so tudi z raznimi pretnjami, ki se jih mora smatrati že za veleizdajstvo, grozili so namreč, da škodujejo državi v finančnem oziru, grozili so z mednarodnimi zapletljajji, z revolucionarnim gibanjem itd. Za slučaj obsodbe Beilisa so imeli vse pripravljeno za štrajke, za padec ruskih vrednostnih papirjev na borzah itd. Zoper člane sodnega dvora so vprizorili pravečo gonjo.

Vse to je imelo vspeh. Porotniki so sicer potrdili, da se je izvršil ritualni umor, toda vprašanje, če ga je izvršil Beilis, so zanikali. Beilis je bil oproščen. Zopet se je enkrat pokazala moč židovstva, židovski kapital in židovsko časopisje je izšlo iz tega velezanimivega procesa zmagovito: židovstvo slavi zmago nad potlačeno pravico!

Takoj se da na račun **dobra gostilna** v Gornji savinski dolini starejši pošteni ženski ali zakonskima ki opravljata krojaško obrt. Pod „Takoj 23“ na upravnishvo tega lista.

Stanovanje

z lepo kuhinjo in sobo se da takoj v najem. Prednost imajo stranke brez otrok. Proda se tudi izvrstno motorno kolo, prvovrstne svetovne znamke. Več pove Franjo Pograjc, Reseggergasse šte. 16, Mellinghof, Maribor. 213

Dr. Anton Prus

je otvoril

odvetniško pisarno v Konjicah.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št 188.

Glasovir

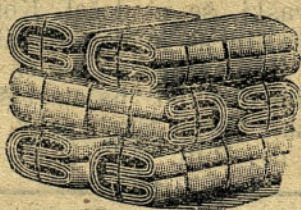
močen in dobro ohranjen se prodaja prav po ceni zalogo pteselitve. Kje, pove upravnishvo. 215

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago.

Novo!
Vinko Pustourh
Celje, Narodni dom.
Velika zaloga zgotovljenih oblik za moške, ženske in otroke. Vsakovrstna perila. Klobuki.

Pravi
:Franck:

dobra
kava

to sta

2 tesno

se skladajoča pojma!

Radi tega ravno se pravi :Franck: najde v vsakem gospodinstvu, kjer se ceni okusna kava.

Kdor ga še ne pozna, pogreša najboljše.

al em 164/25.647

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“.

prevzame montiranje vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Strokovna izpeljava **strelovodov** po uajnižjih cenah.

Naznanilo preselitve.

Čast mi je naznaniti cenjenemu občinstvu iz Maribora in okolice, da sem preselila svojo trgovino z dežniki in solčniki, belo vezanje in vsako v to stroko spadajočo predtiskarijo

iz Grajske ulice št. 2 (Burggasse) v

Šolsko ulico št. 2 v Mariboru.

Pričakojoč obilnega obiska bileži z odličnim spoštovanjem

Hed. Hobacher,

Šolska ulica šte. 2 v Mariboru.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).